

ПЕРШЕ КВІТНЯ

«Залиш надію всяк, хто сюди входить». Ці слова поспіхом виведені криваво-червоною фарбою на стіні банку «Кемікел» на розі Одинадцятої та Першої; літери великі, помітні навіть із заднього сидіння таксі, що непевними ривками суне вперед у потоці машин з Волл-стріт. Щойно Тімоті Прайс помічає їх, автобус з рекламою «Знедолених» зупиняється, затуляючи краєвид, однак двадцятишестирічному Прайсу, котрий працює на компанію «Пірс і Пірс», байдуже: він обіцяє водієві п'ять доларів, якщо той увімкне радіо голосніше, бо на хвилі WYNN-FM¹ грає «Будь моєю крихіткою»², і темношкірий водій, вочевидь не американець, слухає його.

— Я винахідливий, — говорить Прайс. — Я креативний, молодий, непедаантичний, високомотивований та висококваліфікований. По суті, я кажу, що суспільство *не* може собі дозволити втратити мене. Я його *актив*.

Прайс заспокоюється, продовжує дивитись у брудне вікно таксі, ймовірно на слово «страх» у червоному графіті на стіні «Макдональдса» на розі Четвертої та Сьомої.

— Тобто факт лишається фактом: всім начхати на роботу, всі ненавидять свою роботу, я ненавиджу свою роботу, *ти* сказав, що ненавидиш свою. Що мені робити? Повернутися до Лос-Анджелеса? Це *не* варіант. Я перевівся

¹ WYNN-FM — радіостанція, що спеціалізується переважно на хіп-хопі, репі, електронній музиці. (Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.)

² «Be My Baby» — пісня гурту «The Ronettes» 1963 року. Потрапила до списку 500 найкращих пісень усіх часів за версією журналу «Rolling Stone». (Прим. ред.)

з Каліфорнійського університету до Стенфорду не для того, щоб із цим миритися. Та невже я *один* вважаю, що ми недостатньо заробляємо?

Немовби в кіно, з'являється другий автобус, і слово знову затуляє реклама «Знедолених». Автобус справді інший, бо хтось написав «лесбійка» через усе обличчя Епоніни.

Тім вигукує:

— У мене тут кооператив, квартира в *Гемптонсі*¹, заради Бога!

— Батьків, друже. Це квартира твоїх батьків.

— Я *випулю* її у них. Та зроби ж, бля, голосніше! — гаркає він на водія мимоглядно, «Кристалз»² досі реве з динаміків.

— Голосніше не вийде, — здається, каже таксист.

Тімоті не зважає на нього і роздратовано провадить далі:

— Я б лишився в цьому місті, якби вони встановили в таксі магнітоли «Блаупункт». З динаміками ODMIII чи ORCII... — Його голос стає м'якшим. — Чи одними, чи іншими. Це круто, друже, дуже круто.

Жаліючись далі, він знімає з шиї дорогий на вигляд плеєр:

— Чесно, ненавиджу жалітись — на сміття, бруд, хвороби, на те, яке огидне насправді це місто, бо *ти* знаєш і я знаю, що це — *свинарник*.

Говорячи, він відчиняє новенький дипломат «Тумі» з телячої шкіри, придбаний у «Д. Ф. Сандерз», вкладає во кмен поряд зі складаним стільниковим телефоном «Іза» від «Панасоніка», не більшим за гаманець (раніше в нього

¹ Група невеликих поселень на березі Атлантичного океану неподалік Нью-Йорка, де мешкають та відпочивають чимало багатих та знаменитих людей.

² «The Crystals» — американська жіноча вокальна група з Нью-Йорка, надзвичайно популярна в 1960-ті роки.

був мобільний «9000 Порта» від «НЕК»), й дістає свіжу газету.

— В одному примірнику — лише *одному*, — нумо подивимось... Задушені моделі, скинуті з дахів немовлята, вбиті в підземці діти, мітинг комуністів, вбивство боса мафії, нацисти. — Він збуджено гортає сторінки. — Бейсболісти, хворі на СНІД, ще мафіозне лайно, затори, безпритульні, різні маніяки, педики дохнуть на вулицях, наче мухи, сурогатні матері, скасування якоїсь мильної опери, діти вдерлись до зоопарку, щоб катувати та підпалювати тварин живцем, ще нацисти. І фішка в тому, що це все тут, у цьому місті, а не деінде, ця гидота. Стоп, чекай — ще нацисти, затор, затор, діти-дилери, діти з чорного ринку, діти зі СНІДом, діти-наркомани, будівля падає на дитину, дитина-маніяк, затор, обвалився міст.

Він зупиняється, глибоко вдихає і тихо каже, дивлячись на жебрака на розі Другої та П'ятої:

— Двадцять четвертий за сьогодні. Я веду облік. — І запитує, не відводячи погляду: — Чому ти не носиш темно-синій шерстяний піджак із сірими штанами?

Прайс вдягнений у костюм з шерсті та шовку на шість гудзиків від «Ерменегільдо Зенья», бавовняну сорочку з французькими манжетами від «Айк Бехар», шовкову краватку від «Ральф Лорен» та шкіряні модельні черевики від «Фрателлі Россетті». Його очі прикуті до «Пост». Там — доволі цікава історія про двох людей, які зникли з вечірки на яхті однієї нью-йоркської майже знаменитості, поки човен кружляв навколо острова. Єдині докази — бризки крові та три розбитих келихи для шампанського. Підозрюють, що це було вбивство, і поліція вважає, з огляду на характерні подряпини та зарубки на палубі, що у злочинця, можливо, був мечете. Тіл не знайшли. Підозруваних немає. Прайс почав

просторікувати за обідом, продовжив за партією в сквош¹, не спинився і за випивкою «У Гаррі», де після трьох порцій розведеного віскі повів уже цікавішу розмову про рахунки Фішера, якими керує Пол Овен. Прайса не вгадувати.

— Хвороби! — вигукує він, його обличчя болісно напружене. — Побутує така теорія: якщо можна підхопити вірус СНІДу через секс з інфікованою людиною, то підхопити можна *будь-що*, вірус це чи ні — Альцгеймера, м'язову дистрофію, гемофілію, лейкемію, анорексію, діабет, рак, розсіяний склероз, муковісцидоз, церебральний параліч, дислексію. Заради Бога — можна захворіти на дислексію через *потрапушки*...

— Я не впевнений, але дислексія, здається, не вірус.

— Хтозна. Вони не знають. Це ще треба довести.

Чорні набурмосені голуби на тротуарі б'ються за крихти від хот-догів перед кіоском «Грейз Папая», трансвестити ліниво спостерігають за ними; поліційна машина тихо їде не в той бік по вулиці з одностороннім рухом; небо низьке й сіре, і в таксі, що зупинилось навпроти, сидить хлопець, дуже схожий на Луїса Керрузерса. Він — зачесане назад волосся, підтяжки, окуляри в роговій оправі — привітно махає Тімоті, а коли Тімоті не відповідає, то розуміє, що помилився, і повертається до свого примірника газети «Ю-ес-ей тудей». До тротуару схилилась огидна безпритульна стара, вона ляскає батогом біля голубів, однак вони не зважають на неї та продовжують дзьобати крихти від хот-догів і зголодніло битись за них, поки поліційна машина зникає в підземному паркінгу.

¹ Ігровий ракетковий вид спорту в закритому приміщенні. Назва гри пов'язана з використанням у ній відносно м'якого порожнистого м'яча діаметром близько 40 мм, а її праматір'ю вважається гра в ракетки. (Прим. ред.)

— Але потім, коли ти вже дійшов до того, щоб цілком і повністю прийняти те, що коїться навколо; коли твоє тіло якимось чином *налаштовується* на це божевілля і ти вже майже там, де все має свій сенс, щось клацає і ми маємо якусь чортову божевільну негритянку, яка насправді *хоче* — послухай мене, Бейтмене, — *хоче* бути на вулиці, на *цих* вулицях, розумієш, *саме цих*. — Він показує рукою. — І у нас є мер, який не слухає її, який не дозволить цій *сучці* йти своїм шляхом, Боже правий, не *дозволить* чортовій сучці *замерзнути* до смерті, витягне її з нею самою створених злиднів, і ось ми знову там, звідки починали, збентежені та обдурені... Двадцять чотири, ні, двадцять п'ять... Хто буде в Евелін? Чекай, я вгадаю. — Прайс піднімає руку з бездоганим манікюром. — Ешли, Кортні, Мелдвін, Марина, Чарльз — поки все правильно? Може, один з «митців», друзів Евелін, з того Богом забутого Іст-Віллідж¹. Ти знаєш таких, вони можуть спитати Евелін, чи є в неї сухе *біле* шардоне.

Він ляскає по чолу, заплющує очі й бурмоче, зціпивши зуби:

— Я кидаю Мередіт, йду від неї. Вона постійно вимагає, щоб я її любив. З мене годі. Чому я одразу не зрозумів, що вона — типова ведуча телевікторини?.. Двадцять шість, двадцять сім. Я кажу їй, що я чутлива людина. Розповів, як мене вразила аварія «Челленджера»², — то чого ще їй треба? Я людина високоморальна, толерантна, вкрай задоволена своїм життям, з оптимізмом дивлюсь у майбутнє — як і ти, либонь?

— Звісно, але...

¹ Історично богемний район Нью-Йорка.

² Катастрофа шатла «Челленджер» («Challenger») сталася 28 січня 1986 року, коли космічний корабель вибухнув на 73-й секунді польоту. Це призвело до загибелі всіх семи членів екіпажу. (Прим. ред.)

— А від неї отримую лише *лайн*. Двадцять вісім, двадцять дев'ять, чорт забирай, тут ціле *гніздо* волоцюг. Кажу тобі.

Він зупиняється раптово, наче спустошився, відвертається від чергової реклами «Знедолених» і, згадавши про щось важливе, питає:

— Ти читав про того ведучого телепередачі? Він убив двох підлітків. Педик збочений. Сміх та й годі.

Прайс чекає на реакцію. Її немає. Раптом: Верхній Вест-Сайд.

Він каже таксисту зупинити на розі Вісімдесят першої та Ріверсайд, бо ця вулиця йде не туди.

— Не треба об'їжджати... — починає Прайс.

— То, може, я об'їду, — говорить таксист.

— Не переймайтесь. — І навіть не відвертаючись, без посмішки, крізь зціплені зуби: — Вайло чортове.

Водій зупиняється. Два таксі за цією машиною сигналять та їдуть далі.

— Може, взяти квітів?

— Не. Чорт, це ж *ти* з нею спиш, Бейтмене. Чого *це ми* мусимо нести *Евелін* квіти? Мені потрібна решта з п'ятдесяти, — попереджує він водія, скося дивлячись на червоні цифри на лічильнику. — Прокляття. Це стероїди. Вибач за різкість.

— Я думав, ти перестав їх приймати.

— У мене з'явилися прищі на руках та ногах, ультрафіолетові ванни не допомагали, тож я почав ходити замість цього в солярій і позбувся їх. Боже, Бейтмене, ти б бачив, який *рельєфний* у мене живіт. Ідеальний, підкачаний, — говорить він дивним, відстороненим тоном, чекаючи на решту від таксиста. — Рельєфний.

Прайс не лишає таксисту чайових, однак той все одно щиро вдячний.

— Бувай, Шломо, — підморгує йому Прайс. — Чорт забирай, прокляття, — каже Прайс, відчиняючи дверцята. Виходячи з машини, він помічає на вулиці жебрака. — *Тридцять*, джекпот.

Волоцюга вбраний у дивний масний брудно-зелений комбінезон, неголений, немите волосся зализане назад, і Прайс жартома притримує для нього дверцята таксі. Збентежений безхатченко щось белькоче, присоромлено дивлячись собі під ноги, і простягає до нас пластиковий стаканчик з-під кави.

— Гадаю, в таксі він не хоче, — пирхає Прайс, грюкаючи дверцятами. — Спитай у нього, чи приймає він картку «Американ експрес».

— «АмЕкс» приймаєш?

Жебрак схвально киває та повільно відходить, човгаючи.

На вулиці холодно як на квітень, і Прайс швидко прямує до будинку Евелін, вимахуючи своїм шкіряним дипломатом та насвистуючи «Якби я був багатієм», його дихання перетворюється на хмарки пари. Назустріч, з іншого боку, йде чоловік з зачесаним назад волоссям та окулярами в роговій оправі, вдягнений у бежевий двобортний костюм від «Черруті 1881» з шерсті та габардину, з таким самим шкіряним дипломатом «Тумі» від «Д. Ф. Сандерз», як у Прайса, і Тімоті вголос питає:

— Це що, Віктор Павелл? Не може бути.

Чоловік проходить під флуоресцентним ліхтарем, стурбований вираз його обличчя одразу змінює непевна посмішка, коли він дивиться на Прайса так, ніби вони знайомі, однак майже одразу він розуміє, що не знає Прайса, і Прайс так само розуміє, що це не Віктор Павелл, і чоловік іде далі.

— Дякувати Богу, — бурмоче Прайс, підходячи до дому Евелін.

— Дуже схожий.